

31998L0093

31.12.1998

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 358/100

NÕUKOGU DIREKTIIV 98/93/EÜ,**14. detsember 1998,****millega muudetakse direktiivi 68/414/EMÜ, millega EMÜ liikmesriike kohustatakse säilitama toornafta ja/või naftatoodete miinimumvarusid**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 103a lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽²⁾võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽³⁾

ning arvestades, et:

(1) nõukogu on 20. detsembril 1968. aastal vastu võtnud direktiivi 68/414/EMÜ, millega Euroopa Majandusühenduse liikmesriike kohustatakse säilitama toornafta ja/või naftatoodete miinimumvarusid; ⁽⁴⁾

(2) imporditud toornaftal ja naftatoodetel on ühenduse energiavarudes jätkuvalt suur tähtsus; isegi lühiajalised raskused, mille tõttu vähenevad nimetatud toodete tarned või tõuseb oluliselt nende hind rahvusvahelisel turul, võivad põhjustada tõsiseid häireid ühenduse majandustegevuses; sel juhul peab ühendus suutma vältida või vähemalt leevendada kõiki kahjustavaid mõjusid; direktiivi 68/414/EMÜ tuleb ajakohastada ning muuta vastavalt ühenduse siseturu olukorrale ja naftaturgude arengule;

(3) direktiivis 73/238/EMÜ ⁽⁵⁾ on nõukogu sätestanud

asjakohased meetmed, sealhulgas naftavarude kasutamist puudutavad meetmed, mida tuleb võtta juhul, kui tekivad raskused ühenduse varustamisel toornafta ja naftatoodetega; rahvusvahelist energiaprogrammi puudutava kokkuleppega on liikmesriigid endale võtnud samalaadseid kohustusi;

(4) on oluline tõhustada nafta varustuskindlust;

(5) naftavarude korraldamine ei tohi takistada siseturu tõrgeteta toimimist;

(6) käesoleva direktiivi sätted ei mõjuta asutamislepingu, eelkõige siseturgu ja konkurentsi reguleerivate sätete täieulatuslikku kohaldamist;

(7) asutamislepingu artiklis 3b sätestatud subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtetest lähtudes võib eesmärgi, et naftatoodete varustuskindlus peab ühenduses olema kõrgel tasemel, kasutades usaldusväärseid, selgeid ja arvuasadavaid, liikmesriikide solidaarsusel rajanevaid mehhanisme ning järgides siseturgu ja konkurentsi puudutavaid eeskirju, kõige tõhusamalt saavutada ühenduse tasandil; käesolevas direktiivis ei ole ületatud selle eesmärgi saavutamiseks vajalikke vahendeid;

(8) tarneraskuste tekkides peavad naftavarud olema liikmesriikidele kättesaadavad; liikmesriikidel peab olema õigus ja võimalus kontrollida varude kasutamist, suunates need piirkondadesse, kus naftatarneid kõige enam vajatakse;

(9) varude hoidmist reguleeriv kord peab tagama nende olemasolu ning tarbijate juurdepääsu neile;

(10) varude hoidmist reguleeriv kord peab olema läbipaistev ning tagama julgeolekuvarude hoidmise kohustuse õiglase ja mittediskrimineeriva jaotuse; sellepärast võivad liikmesriigid teavitada huvitatud pooli naftavarude hoidmise kuld;

(1) EÜT C 160, 27.5.1998, lk 18.

(2) EÜT C 359, 23.11.1998.

(3) Arvamus esitatud 10.–11. septembril 1998 (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata)

(4) EÜT L 308, 23.12.1968, lk 14. Direktiivi on muudetud direktiiviga 72/425/EMÜ (EÜT L 291, 28.12.1972, lk 154).

(5) EÜT L 228, 16.8.1973, lk 1.

- (11) varude hoidmise korraldamiseks võivad liikmesriigid sisse seada süsteemi, kus julgeolekuvarude hoidmise kohustuse alla kuuluvate varude eest vastutab täielikult või osaliselt teatav varude hoidmisega tegelev organ või üksus; võimalike ülejääkide hoidmise eest vastutavad naftatööstuse- võtjad ja teised turul osalevad ettevõtjad; julgeolekuvarude hoidmise korra tõhusaks ja usaldusväärseks toimimiseks on vajalik valitsuse ja naftatööstuse koostöö;
- (12) riigisisene tootmine aitab kaasa varustuskindluse tagamisele; naftaturu arengust lähtudes võib naftavarude säilitamise kohustusest vabastada need liikmesriigid, kellel on oma naftatööstus; subsidiaarsuse põhimõttest lähtudes võivad liikmesriigid vabastada ettevõtteid varude säilitamise kohustusest nende toodete ulatuses, mida need ettevõtteid toodavad oma riigist pärinevast toornaftast;
- (13) on asjakohane võtta kasutusele meetodid, mida ühendus ja liikmesriigid rahvusvaheliste kohustuste ja lepingute alusel juba rakendavad; nafta tarbimisstruktuuris toimunud muutuste tagajärjel on rahvusvahelise lennuliikluse kütusevarud saanud selle tähtsaks osaks;
- (14) tuleb kohandada ja lihtsustada naftavarusid puudutavat ühenduse statistilise aruandluse korda;
- (15) naftavarusid võib põhimõtteliselt hoida kõikjal ühenduses ning sellepärast tuleks hõlbustada varude rajamist väljaspool riigi territooriumi; otsused varude hoidmise kohta väljaspool riigi territooriumi peab vastu võtma asjaomase liikmesriigi valitsus, võttes arvesse riigi vajadusi ja varustuskindlust puudutavaid küsimusi; mõne teise ettevõtja, organi või üksuse käsutuses olevate varude suhtes tuleb sätestada üksikasjalikud eeskirjad, mis tagavad nende kättesaadavuse nafta tarnearaskuste korral;
- (16) siseturu tõrgeteta toimimise tagamiseks tuleks soodustada liikmesriikidevahelisi julgeolekumiinimumvarude hoidmise lepinguid, et edendada teistes liikmesriikides asuvate hoidlate kasutamist; otsuse sellise lepingu sõlmimise kohta teevad asjaomased liikmesriigid;
- (17) tuleks tugevdada varude haldusjärelvalvet ja sisse seada tõhus järelvalve- ja kontrollisüsteem; sellise kontrolli rakendamiseks on vaja sanktsioonide süsteemi;
- (18) direktiivis 72/425/EMÜ pikendati direktiivi 68/414/EMÜ artikli 1 esimeses lõikes nimetatud perioodi 65 päevalt 90 päevale ning nähti ette nimetatud tähtaja pikenduse elluviimise tingimused; käesoleva direktiiviga tunnistatakse direktiivi 72/425/EMÜ sätteid vananenuks ja need tuleks kehtetuks tunnistada;
- (19) ühenduse julgeolekuvarude olukorrast tuleks nõukogu korrapäraselt teavitada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Käesolevaga muudetakse direktiivi 68/414/EMÜ järgmiselt.

1. Artikkel 1 asendatakse järgmisega:

“Artikkel 1

1. Liikmesriigid peavad vastu võtma sellised õigus- ja haldusnormid, et arvestades artiklit 7 pidevalt säilitada Euroopa Ühenduses oma naftatoodete varusid artiklis 2 loetletud kategooriate kaupa tasemel, mis vastab vähemalt 90 päeva keskmisele sisetarbimisele eelmisel kalendriaastal, mida on nimetatud artiklis 4.

2. Selle osa sisetarbimisest, mis kaetakse vaadeldavas liikmesriigis endas toodetud naftaderivaatidega, võib kuni 25 % ulatuses nimetatud tarbimisest maha arvata. Mahaarvamisel saadud tulemuse siseriikliku jaotamise kohta teeb otsuse asjaomane liikmesriik.”

2. Artikkel 2 tunnistatakse kehtetuks.

3. Endine artikkel 3 loetakse artikliks 2 ja sellele lisatakse järgmine lõik:

“Meresõidukite punkrivarusid sisetarbimise arvutamisel arvesse ei võeta.”

4. Lisatakse järgmine artikkel:

“Artikkel 3

1. Vastavalt artiklile 1 säilitatavad varud peavad tarneraskuste tekkides olema täielikult liikmesriikidele kättesaadavad. Liikmesriigid peavad tagama, et neil on sellises olukorras seasuslik õigus varude kasutamist kontrollida.

Muudel juhtudel peavad liikmesriigid tagama nende varude olemasolu ja kättesaadavuse; nad kehtestavad varude identifitseerimise ja kontrollimise ning nende üle arvestuse pidamise korra.

2. Liikmesriigid peavad tagama, et varude hoidmist reguleeriv kord on õiglane ja mittediskrimineeriv.

Artiklile 1 vastavast varude säilitamisest tulenevad kulud jagatakse läbipaistvas korras. Sellega seoses võivad liikmesriigid vastu võtta meetmeid vajaliku informatsiooni saamiseks artiklile 1 vastavast varude säilitamisest tulenevate kulude kohta ja selle edastamiseks huvitatud pooltele.

3. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuete täitmiseks võivad liikmesriigid otsustada, et varude hoidmise eest vastutab täielikult või osaliselt teatav varude hoidmisega tegelev organ või üksus.

Kaks või enam liikmesriiki võivad kasutada ühist varude hoidmisega tegelevat organit või üksust. Sel juhul vastutavad nad ühiselt käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste täitmise eest.”

5. Artikkel 4 asendatakse järgmisega:

“Artikkel 4

Liikmesriigid esitavad komisjonile vastavalt artiklitele 5 ja 6 koostatud statistilise kokkuvõtte iga kuu lõpus olemasolevatest varudest, milles on määratletud nendele varudele vastav keskmise tarbimisega päevade arv eelneval kalendriaastal. See kokkuvõtte tuleb esitada hiljemalt aruandekuule järgneva teise kuu 25. kuupäevaks.

Liikmesriigi julgeolekuvarude hoidmise kohustus põhineb eelnenud kalendriaasta sisetarbimisel. Hiljemalt iga

kalendriaasta 31. märtsiks peavad liikmesriigid oma julgeolekuvarude hoidmise kohustuse ümber arvutama ja tagama uute kohustuste täitmise niipea kui võimalik, kuid hiljemalt iga aasta 31. juuliks.

Statistilises kokkuvõttes esitatakse lennukipetrooli varud eraldi II kategoorias.”

6. Artikkel 5 asendatakse järgmisega:

“Artikkel 5

Vastavalt artiklile 1 hoitavaid varusid võib säilitada nii toornafta ja vahetoodete kui ka lõpptoodete kujul.

Artiklis 4 sätestatud statistilises kokkuvõttes arvestatakse valmistoodangut vastavalt selle tegelikule kaalule; toornaftat ja vahetooted arvestatakse järgmiselt:

— kõik tootekategooriad vastavalt kogustele, mis on saadud asjaomase riigi naftatööstusettevõtjatest eelmise kalendriaasta jooksul,

— asjaomase riigi naftatööstusettevõtjate jooksva aasta tootmisprogrammide alusel või

— asjaomas riigis eelmisel kalendriaastal valmistatud säilitamisele kuuluvate toodete koguse ja samal aastal kasutatud toornafta koguse vahelise suhte alusel; eelnevat kohaldatakse kuni 40 % esimese ja teise kategooria (bensiin ja gaasiõlid) kogukohustuse ning kuni 50 % kolmanda kategooria (kütteõlid) kogukohustuse puhul.

Süsivesinike segu komponendid, mis on mõeldud artiklis 2 loetletud lõpptoodete valmistamiseks, võivad asendada tooteid, milleks need on mõeldud.”

7. Artiklit 6 muudetakse järgmiselt.

a) Lõige 1 asendatakse järgmisega:

“1. Artiklis 1 sätestatud miinimumvarude taseme arvutamisel esitatakse statistilises kokkuvõttes ainult need kogused, mida hoitakse vastavalt artikli 3 lõikele 1.”

b) Lõige 2 asendatakse järgmisega:

“2. Käesoleva direktiivi rakendamiseks võib valitsustevaheliste lepingute alusel luua ühes liikmesriigis varud teises liikmesriigis registrisse kantud ettevõtjate, organite või üksuste nimel. Iga liikmesriigi valitsus otsustab, kas ta hoiab osa oma varudest väljaspool riigi territooriumi.

Sel juhul ei tohi liikmesriik, kelle territooriumil varusid sellise lepingu alusel hoitakse, vastu seista nende üleviimisele teise liikmesriiki, kelle nimel neid varusid kõnesoleva lepingu alusel hoitakse; ta peab neid varusid kontrollima kõnesolevas lepingus kehtestatud korras, kuid ei tohi neid esitada oma statistilises kokkuvõttes. Liikmesriik, kelle nimel need varud on, võib need lülitada oma statistilisse kokkuvõttesse.

Sel juhul esitab iga liikmesriik koos artiklis 4 ettenähtud statistilise kokkuvõttega komisjonile aruande tema territooriumil mõne teise liikmesriigi nimel hoitavate varude kohta ning tema nimel teistes liikmesriikides hoitavate varude kohta. Mõlemal juhul tuleb aruandes esitada hoidlate asukoht ja/või varusid hoidvad äriühingud ning hoitavad tootekategooriad ja kogused või toornafta.

Esimeses lõigus nimetatud lepingute projektid tuleb saata komisjonile, kes võib teha oma märkused, teatades nendest asjaomastele valitsustele. Sõlmitud lepingutest teatatakse komisjonile, kes informeerib nendest teisi liikmesriike.

Lepingud peavad vastama järgmistele tingimustele:

- nad peavad hõlmama toornaftat ja kõiki käesoleva direktiiviga reguleeritavaid naftatooteid,
- neis tuleb sätestada varude hoidmise tingimused ja kord, et tagada kontroll varude üle ja nende kättesaadavus,
- neis tuleb määratleda ettenähtud varude kontrollimise ja identifitseerimise kord ning muu hulgas varude kontrollimise ja selleks tehtava koostöö meetodid,

— need sõlmitakse tavaliselt määramata ajaks,

— kui leping sisaldab ühepoolse lõpetamise sätet, tuleb selles kinnitada, et lõpetamine ei toimu tarne kriisi ajal ning et lõpetamise eel informeeritakse sellest alati komisjoni.

Kui selliste lepingute alusel loodud varud ei kuulu sellele ettevõtjale, organile või üksusele, kellele on pandud varude hoidmise kohustus, vaid neid varusid hoiab tema nimel mõni teine ettevõtja, organ või üksus, tuleb täita järgmised tingimused:

— ettevõtjal, organil või üksusel, kelle nimel varusid hoitakse, peab kogu lepingu kehtivusaja vältel olema lepingujärgne õigus saada need varud enda omandusse; asjaomased pooled lepivad kokku, kuidas määratakse sellisel omandamisel makstav hind,

— selline leping kehtib vähemalt 90 päeva,

— lepingus tuleb täpsustada hoidlate asukoht ja/või varusid teise ettevõtja, organi või üksuse nimel hoidvad ettevõtjad ning neis hoitavad tootekategooriad ja kogused või toornafta,

— varusid teise ettevõtja, organi või üksuse nimel hoidev ettevõtja, organ või üksus peab tagama, et ettevõtjal, organil või üksusel, kelle nimel varusid hoitakse, on võimalik kõnesolevaid varusid lepingu kehtivusajal alati kasutada,

— varusid teise ettevõtja, organi või üksuse nimel hoidev ettevõtja, organ või üksus peab alluma selle liikmesriigi jurisdiktsioonile, kelle territooriumil varud paiknevad, kuivõrd see puudutab kõnesoleva liikmesriigi seaduslikku õigust kontrollida varude olemasolu.”

c) Lõike 3 teine lõik asendatakse järgmisega:

“Selletõttu arvatakse statistilisest kokkuvõttest välja eelkõige järgmised varud: veel ammutamata kodumaine toornafta; meresõidukite punkrivarud; otsetransiidi teel veetavad varud, välja arvatud lõikes 2 nimetatud varud;

torujuhtmetes, paakautodes, paakvagunites ja jaemüügi-punktide hoidlates paiknevad varud ning väiketarbijate varud. Statistiline kokkuvõte ei hõlma ka relvajõudude varusid ja naftaettevõtete varusid relvajõudude vajadusteks.”

8. Lisatakse järgmine artikkel:

“Artikkel 6a

Liikmesriigid võtavad vastu kõik varude kontrollimiseks ja järelevalveks vajalikud sätted ja rakendavad asjakohaseid meetmeid. Nad seavad sisse korra, mis võimaldab varusid kontrollida vastavalt käesoleva määruse sätetele.”

9. Lisatakse järgmine artikkel:

“Artikkel 6b

Liikmesriigid määravad kindlaks sanktsioonid, mida rakendatakse vastavalt käesolevale direktiivile vastuvõetud siseriiklike õigusnormide rikkumise korral ning võtavad kõik nende õigusnormide rakendamiseks vajalikud meetmed. Need sanktsioonid peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.”

Artikkel 2

Direktiiv 72/425/EMÜ tunnistatakse kehtetuks alates 31. detsembrist 1999.

Artikkel 3

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid enne 1. jaanuari 2000. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

2. Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendes normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

Artikkel 4

Kreeka Vabariigile antakse tema iseärasusi arvesse võttes kolmeaastane pikendamatu lisaeg käesolevast direktiivist lähtuvate kohustuste täitmiseks seoses rahvusvahelise lennuliikluse kütusevarude arvessevõtmisega sisetarbimise arvutamisel.

Artikkel 5

Komisjon esitab nõukogule regulaarselt aruande ühenduse julgeolekuvarude olukorra kohta, sealhulgas võimaliku ühtlustamisvajaduse kohta, et tagada varude tõhus kontroll ja järelevalve. Esimene aruanne tuleb nõukogule esitada artikli 3 lõikes 1 nimetatud kuupäevale järgneva teise aasta jooksul.

Artikkel 6

Käesolev direktiiv jõustub Euroopa Ühenduste Teatajas avaldamise päeval.

Artikkel 7

Direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 14. detsember 1998

Nõukogu nimel

eesistuja

W. MOLTERER